

Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit voor Humanistiek

Preambule

Binnen de Universiteit voor Humanistiek rust op alle betrokkenen bij het onderwijs en onderzoek een eigen verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de wetenschappelijke integriteit. De algemene beginselen van professioneel wetenschappelijk handelen dienen daartoe te allen tijde te worden nageleefd.

In de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening (VSNU 2005, aangepast in 2012) is een uitwerking gegeven aan deze beginselen die ook door de Universiteit voor Humanistiek worden onderschreven en gelden als richtlijnen voor de universiteit als bedoeld in artikel 1.7 van de WHW.

Een van de middelen ter toetsing van de wetenschappelijke integriteit is het recht te klagen indien (het vermoeden bestaat dat) medewerkers van de universiteit de wetenschappelijke integriteit schenden.

Voor de verwezenlijking van dit klachtrecht heeft het college van bestuur de onderstaande regeling vastgesteld.

Deze regeling is gebaseerd op het door de gezamenlijke Nederlandse universiteiten vastgestelde model.

Art. 1 Definities

Schending van de wetenschappelijke integriteit: Handelen of nalaten in strijd met de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, waaronder in ieder geval de gedragingen opgenomen in bijlage 1.

Klacht: Een melding over (een vermoeden van) schending van de wetenschappelijke integriteit begaan door een medewerker

Klager: Degene die zich met een klacht wendt tot de commissie

Beklaagde: De medewerker over wiens gedraging een klacht is ingediend

Medewerker: degene die cf. de CAO-NU een dienstverband heeft (gehad) bij de universiteit of die anderszins werkzaam is (geweest) onder verantwoordelijkheid van de universiteit

Vertrouwenspersoon: Degene die als vertrouwenspersoon wetenschappelijke integriteit is aangewezen door het college van bestuur

Commissie: de door de colleges van bestuur van de universiteiten ingestelde commissie ter behandeling van klachten inzake schending van de wetenschappelijke integriteit.

Universiteiten: de Theologische Universiteit Apeldoorn, Theologische Universiteit Kampen en de Universiteit voor Humanistiek

Universiteit: de Universiteit voor Humanistiek

Art. 2 Algemeen

1. Eenieder heeft het recht een klacht in te dienen bij de commissie.

2. Indien de klacht betrekking heeft op een lid van het College van Bestuur brengt de commissie advies uit aan de Raad van Toezicht en oefent deze de bevoegdheden uit van artikel 5.
3. Een ieder is verplicht aan de vertrouwenspersoon en de commissie alle medewerking te verlenen die zij redelijkerwijs kunnen vragen bij de uitoefening van hun bevoegdheden.
4. Een ieder die is betrokken bij de behandeling van een klacht is geheimhouding verschuldigd over hetgeen hem in de klachtprocedure bekend is geworden.

Art. 3 Vertrouwenspersoon

a. Benoeming

1. Het college van bestuur benoemt een of meerdere vertrouwenspersonen voor een periode van vier jaar, gehoord de voorzitters van de leerstoelgroepen. Herbenoeming voor een aansluitende periode van telkens vier jaar is mogelijk.
2. Voor benoeming is vereist:
 - het zijn van (emeritus) hoogleraar met lange ervaring in onderzoek en onderwijs, bij voorkeur opgedaan aan een of meer Nederlandse universiteiten;
 - het genieten van een onbesproken wetenschappelijke reputatie;
 - het kunnen omgaan met tegenstellingen en conflicten;
3. Het college van bestuur kan de benoeming tussentijds beëindigen
 - op eigen verzoek van de vertrouwenspersoon;
 - wegens niet langer voldoen aan de vereisten voor benoembaarheid;
 - wegens disfunctioneren als vertrouwenspersoon (gehoord de decanen).
4. Niet voor benoeming tot vertrouwenspersoon komen in aanmerking de leden van de raad van toezicht, de leden van het college van bestuur en de voorzitters van de leerstoelgroepen.

b. Taak

De vertrouwenspersoon

1. fungeert als aanspreekpunt voor vragen en klachten over wetenschappelijke integriteit
1. probeert indien hij daartoe mogelijkheden ziet te bemiddelen of de klacht anderszins in der minne op te lossen
2. wijst de klager de weg naar het indienen van een klacht bij de commissie.

c. Verantwoording

1. De vertrouwenspersoon legt over zijn werkzaamheden achteraf verantwoording af aan het college van bestuur in een jaarlijkse rapportage ten behoeve van het jaarverslag van de universiteit.
2. De vertrouwenspersoon is geheimhouding verschuldigd over hetgeen hem in die hoedanigheid bekend is geworden.

Art. 4 Commissie Wetenschappelijke Integriteit

1. Het College van Bestuur stelt met de colleges van bestuur van de andere universiteiten een commissie wetenschappelijke integriteit in die tot taak heeft klachten te onderzoeken en daarover advies uit te brengen aan het betreffende college van bestuur.
2. Het College van Bestuur stelt met de colleges van bestuur van de andere universiteiten voor deze commissie wetenschappelijke integriteit een aparte regeling Commissie wetenschappelijke integriteit Netwerk Levensbeschouwelijke Universiteiten vast.

Art. 5 Vervolprocedure

1. In het geval van een klacht stelt het college van bestuur binnen vier weken na ontvangst van een advies van de commissie zijn aanvankelijk oordeel vast. Het stelt de klager en de beklagde(n) hiervan terstond schriftelijk in kennis. Het advies van de commissie wordt meegezonden met het aanvankelijk oordeel.

2. Klager en beklagde(n) kunnen binnen zes weken na ontvangst van het bericht van het college van bestuur aan het Landelijk Orgaan voor Wetenschappelijke Integriteit (LOWI) verzoeken advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel van het college van bestuur, voor zo ver dit de schending van de wetenschappelijke integriteit betreft. De commissie zendt desgevraagd terstond alle op de klacht betrekking hebbende stukken in afschrift aan het LOWI.
3. Indien niet binnen de onder 2 genoemde termijn het advies van het LOWI is gevraagd, stelt het college van bestuur zijn oordeel vast over de klacht.
4. Indien het advies van het LOWI is gevraagd, betreft het college van bestuur het oordeel van het LOWI in haar definitieve besluit.

Art. 6 Bescherming van betrokkenen

1. Het indienen van een klacht ingevolge deze regeling kan voor de klager tot generlei nadeel, direct of indirect, leiden, tenzij de klager niet te goeder trouw heeft gehandeld. Hetzelfde geldt voor getuigen, deskundigen, de vertrouwenspersonen of de commissieleden.

Art. 7 Onvoorziene gevallen

1. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het college van bestuur.

Art. 8 Slotbepalingen

1. Deze regeling treedt in werking op 1 december 2013 en vervangt alle voorgaande klachtenregelingen op het gebied van wetenschappelijke integriteit.
2. Deze regeling én de regeling Commissie Wetenschappelijke integriteit Netwerk Levensbeschouwelijke universiteiten worden gepubliceerd op de website van de Universiteit voor Humanistiek.
3. Van de klachten die vanaf 1 december 2013 door de commissie inhoudelijk zijn onderzocht wordt het advies van de commissie en het oordeel van het college van bestuur na afronding van de procedure in geanonimiseerde vorm gepubliceerd op de website van de VSNU.

Aldus vastgesteld door het College van Bestuur op 22 november 2013

Bijlage 1 Schendingen van de wetenschappelijke integriteit

In de wetenschappelijke gemeenschap bestaat grote overeenstemming over hoe de wetenschapsbeoefenaar zich hoort te gedragen en welke gedragingen moeten worden afgewezen als schendingen van de wetenschappelijke integriteit. In Nederland is die overeenstemming terug te vinden in de KNAW notitie Wetenschappelijke Integriteit uit 2001 en de VSNU code wetenschapsbeoefening uit 2004. Van de vele internationale teksten is de ALLEA European Code of Conduct for Research Integrity uit 2011 toonaangevend.

Fouten worden overal gemaakt en misdragingen zijn er in vele soorten en maten. Wetenschap kan slechts functioneren als is voldaan aan alle eisen van zorgvuldigheid, betrouwbaarheid, eerlijkheid, onpartijdigheid, verantwoordelijkheid en respect. Wetenschappelijk wangedrag brengt schade toe aan de waarheid, aan andere wetenschappers en aan de maatschappij. De eerstverantwoordelijke om wangedrag tegen te gaan en zo nodig te bestraffen is de werkgever van de onderzoeker, de universiteit of het onderzoeksinstituut.

Met betrekking tot de gedragingen die hieronder zijn opgesomd, verklaren de universiteiten dat zij deze categorisch afwijzen, actief bestrijden en zo nodig met de hun ter beschikking staande sancties zullen bestraffen. Onder schendingen van de wetenschappelijke integriteit wordt in ieder geval verstaan:

1. **fingeren: het invoeren van fictieve gegevens**
Het fabriceren of verzinnen van gegevens die worden gepresenteerd als werkelijk verkregen bevindingen van onderzoek. Hiermee wordt het hart van de wetenschap—de waarheidsvinding—geraakt.
2. **falsificeren: het vervalsen van gegevens en/of het heimelijk verwerpen van verkregen onderzoeksresultaten**
Voor de onderzoeker onwelgevallige gegevens mogen nooit worden aangepast aan de verwachtingen of de theoretische uitkomsten. Het weglaten van gegevens mag slechts geschieden op aantoonbaar goede gronden.
3. **plagiëren van (delen van) publicaties en resultaten van anderen**
Wetenschap functioneert slechts met de eerlijke erkenning van de intellectuele eigendom van ieders eigen bijdrage aan de kennis. Dat geldt voor de hele range van studentenwerkstukken en scripties tot wetenschappelijke publicaties en dissertaties. Het gaat niet alleen om letterlijk overschrijven, maar ook om parafraseringen, het weglaten van noten of bronvermelding, het heimelijk gebruik van door anderen vergaarde data, ontwerpen of tabellen. Het auteursrecht biedt gedupeerden de mogelijkheid tot genoegdoening via de rechter, maar ook als er geen direct gedupeerde (meer) is, kan een onderzoeker worden aangeklaagd wegens plagiaat.
4. **het opzettelijk negeren en niet erkennen van bijdragen van andere auteurs**
is een vorm van wangedrag die verwant is aan het plegen van plagiaat. Opzettelijke en grove schendingen die niet binnen de wetenschappelijke gemeenschap zelf opgelost kunnen worden, behoeven een onafhankelijk oordeel van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit.
5. **het zich onterecht voordoen als (mede-)auteur**
Een onderzoeker mag zich slechts (laten) noemen als medeauteur van een publicatie wanneer hij daaraan een aanwijsbare bijdrage heeft geleverd in de vorm van ingebrachte ideeën en expertise, uitgevoerd onderzoek, of theorievorming. Een onderzoeker die zijn naam aan een publicatie verbindt, vergewist zich zo goed mogelijk van de juistheid en integriteit van de inhoud.

6. het bewust verkeerd gebruiken van (statistische) methoden en/of het bewust verkeerd interpreteren van resultaten

De (statistische) interpretatie van onderzoeksgegevens en van empirische resultaten is onderdeel van de wetenschappelijke discours en dat betreft ook de vraag of die interpretatie al dan niet verkeerd is. Het is pas aan te merken als wangedrag indien wordt volhard in een verkeerde voorstelling van zaken en het presenteren van ongewettigde conclusies, wanneer in de wetenschappelijke gemeenschap tot een onomstreden oordeel daarover is gekomen. Zo nodig kan een CWI met externe peers tot een dergelijk oordeel komen.

7. het begaan van verwijtbare onzorgvuldigheden bij het verrichten van onderzoek

Er is pas sprake van wangedrag wanneer de onderzoeker verder gaat dan fouten en slordigheden en zijn handelwijze niet bijstelt na ernstige en gefundeerde kritiek. Een CWI kan laten onderzoeken of daarvan sprake is.

8. wangedrag van collega's toelaten en verheimelijken

Een onderzoeker of bestuurder heeft een zorgplicht ten aanzien van de wetenschap als geheel en in het bijzonder ten aanzien van de onderzoekers in zijn directe omgeving. Erkend moet worden dat gezagsverhoudingen in de wetenschap, bijvoorbeeld tussen promotor en promovendus, het aanklagen van collega's niet altijd gemakkelijk zal maken.